

Youth Empowerment through co-creative Activity development

Yhteenveto
tapaustutkimuksista, jotka
perustuvat “Defining your
group” -aktiviteetteihin

2025

Co-funded by
the European Union

Asiakirjan tiedot

Projektin nimi:	Youth Empowerment through co-creative Activity development
Projektin lyhenne:	YEA
Ohjelmoida:	KA220-YOU – Cooperation partnerships in youth
Hankkeen numero:	2022-2-BE05-KA220-YOU-000099630
Aloituspäivämäärä:	1.6.2023
Päätymispäivä:	31.5.2025
Työpaketti:	WP3
Aiheeseen liittyvät WP:	WP2
Johtava organisaatio:	
Levitystaso:	
Asiakirjan nimi:	MR 3.1 Yhteenveto tapaustutkimuksista, jotka perustuvat “Defining your group” -aktiviteetteihin
Type:	
Toimitettavien määrä:	

Päätulos 3.1

Sosiaalisten suhteiden rakentaminen:

Näkökulmia toimintoihin, jotka edistävät ryhmän yhteisöllisyyttä

Johdanto

Tämä raportti kokoaa yhteen teemoja, joita on noussut esiin ja dokumentoitu työpajoissa ja keskusteluissa osana Youth Empowerment through Co-creative Activity Development (YEA) – Nuorten voimaannuttaminen yhteisluovan toiminnan kehittämisen kautta -projektia. Yksi Erasmus+ rahoitteen hankkeen tavoitteista oli ymmärtää, mitkä tekijät ovat keskeisiä, kun saman yhteisön eri ryhmät ovat vuorovaikutuksessa keskenään.

Yksi tarkastelluista ryhmistä koostui 13–30-vuotiaista nuorista aikuisista, jotka eivät aina osallistu vapaa-ajan toimintaan, kuten urheiluun, kulttuuriin tai taiteeseen. Monet heistä elävät haavoittuvassa asemassa esimerkiksi köyhyyden, vammaisuuden tai kulttuuritaustaan liittyvien erojen vuoksi. Ryhmään kuului myös maahanmuuttajataustaisia nuoria sekä eri vähemmistöihin, kuten seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin, kuuluvia henkilöitä.

Muita ryhmiä edustivat aikuiset, erityisesti ammattilaiset, jotka työskentelevät nuorten parissa joko suoraan tai epäsuorasti esimerkiksi paikallisissa järjestöissä tai kunnan palveluissa. Aikataulu- ja osallistumishaasteiden vuoksi osa aineistosta kerättiin yksilö- ja pienryhmäkeskusteluissa työpajojen sijaan.

Projektin aiemmassa vaiheessa laadittu kirjallisuuskatsaus tarjosi arvokkaita näkökulmia, joita hyödynnettiin myöhemmissä työpajoissa ja toiminnoissa. Katsauksessa korostettiin sosiaalisten suhteiden ja osallisuuden merkitystä, ja se ohjasi YEA-hankkeen painopisteitä näiden osa-alueiden vahvistamiseen (YEA, 2024). Käytännön osallisuusmuotoja olivat muun muassa työpajat, yhteisötapaukset ja tukiverkostojen rakentaminen – kaikki tähtäsivät nuorten kotoutumisen ja hyvinvoinnin tukemiseen.

Osallisuus vahvistaa nuorten yhteenkuuluvuuden tunnetta, mikä on keskeistä heidän sosiaaliselle ja emotionaaliseen hyvinvoinnilleen. Kun nuoret osallistuvat aktiivisesti yhteisön toimintaan, he kehittävät taitoja, itseluottamusta ja sosiaalisia verkostoja, jotka tukevat heidän tulevaisuuttaan. Osallisuus antaa myös mahdollisuuden vaikuttaa omaan elämään ja ympäristöön, mikä lisää motivaatiota ja sitoutumista (YEA, 2024).

Kohderyhmät

Työpajojen ja keskustelujen pääasialliset kohderyhmät olivat:

- Nuoret
- Ammatillaiset, jotka työskentelevät paikallisissa nuorisotyöhön keskittyvissä organisaatioissa
- Tukioorganisaatioiden työntekijät
- Kuntien ja nuorisopalveluiden edustajat

Helmikuun ja toukokuun 2024 välisenä aikana järjestettiin "Defining your group" -työpajoja ja aktiviteetteja kolmessa eri kaupungissa: Peltissä (Belgia), Vantaalla (Suomi) ja Palermossa (Italia).

4

Turvalliset tilat

YEA-hankkeessa oli ensiarvoisen tärkeää luoda turvallinen tila niin nuorille osallistujille, ammattilaisille kuin hankkeen henkilöstöllekin.

Koska hankkeen kohderyhmänä olivat erityisesti haavoittuvassa asemassa olevat nuoret, ja tavoitteena oli heidän voimaannuttamisensa sekä yhteyksien rakentaminen eri ryhmien välillä, turvallisen tilan tarjoaminen oli keskeistä.

Tällainen ympäristö mahdollisti aidon vuorovaikutuksen, keskinäisen oppimisen sekä yksilöllisten tarpeiden ja aikataulujen kunnioittamisen. Se loi pohjan yhteiselle luomiselle ja merkitykselliselle osallisuudelle.

Turvallisen tilan määritelmä

Turvallinen tila tarkoittaa ympäristöä, jossa yksilöt kokevat olonsa fyysisesti, emotionaalisesti ja sosiaalisesti turvallisiksi. Tavoitteena on ehkäistä ja poistaa kaikki syrjinnän, kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan muodot ennakoivien toimien ja

aktiivisen puuttumisen avulla. Turvallinen tila on myös osallistava, saavutettava ja esteetön (Vantaa, 2025).

Tällaiset tilat voivat lieventää vertaispaineen kielteisiä vaikutuksia ja vahvistaa yhteenkuuluvuuden tunnetta – erityisesti nuoruusiässä, jolloin sosiaalinen hyväksyntä ja turvallisuus ovat erityisen merkityksellisiä.

Yhdistyneiden Kansakuntien väestörahasen (UNFPA) mukaan "turvallinen tila on muodollinen tai epämuodollinen paikka, jossa ihmiset voivat tuntea olonsa fyysisesti ja emotionaalisesti turvalliseksi. Termi 'turvallisempi' viittaa tässä yhteydessä trauman, liiallisen stressin, väkivallan (tai väkivallan pelon) tai hyväksikäytön puuttumiseen. Se on tila, jossa ihmiset voivat ilmaista itseään vapaasti ilman pelkoa tuomitsemisesta tai vahingoittumisesta" (Maglietti & Miquel, 2015).

YEA-projektissa turvallisten tilojen luominen oli keskeinen osa nuorten osallisuuden tukemista. Ne mahdollistivat nuorille vapauden ilmaista ajatuksiaan ja tunteitaan ilman pelkoa tuomitsemisesta tai syrjinnästä. Tällainen ilmapiiri tuki nuorten resilienssin ja itseluottamuksen kehittymistä.

Turvalliset tilat edellyttävät yhteisöiltä monimuotoisuuden kunnioittamista ja osallistavien, saavutettavien sekä esteettömien ympäristöjen luomista – riippumatta yksilön sukupuolesta, kehonkuvasta tai kulttuuritaustasta (Aarnio et al., 2025).

Yhdistyneiden Kansakuntien väestörahasen mukaan "turvallinen tila on muodollinen tai epämuodollinen paikka, jossa ihmiset voivat tuntea olonsa fyysisesti ja emotionaalisesti turvalliseksi. Termi 'turvallisempi' viittaa tässä yhteydessä trauman, liiallisen stressin, väkivallan (tai väkivallan pelon) tai hyväksikäytön puuttumiseen. Se on tila, jossa ihmiset voivat ilmaista itseään vapaasti ilman pelkoa tuomitsemisesta tai vahingoittumisesta" (Maglietti & Miquel, 2015).

Turvallisen tilan periaatteet

- Vältä oletuksia: Ole tietoinen omista ennakko-oletuksistasi ja pysy avoimena erilaisille ihmisille ja näkökulmille.
- Säilytä ihmisarvo: Älä alenna tai nolaa ketään ulkonäön, identiteetin tai taustan perusteella.
- Hylkää stereotypiat: Vältä seksistisiä, rasistisia tai muita haitallisia yleistyksiä. Käytä ja kunnioita jokaisen toivomia pronomineja.

- Puutu epäasialliseen käytökseen: Toimi, jos havaitset loukkaavaa tai syrjivää käytöstä.
- Osoita kunnioitusta: Kunnioita toisten fyysisiä, henkisiä ja emotionaalisia rajoja. Kysy lupa ennen kosketusta.
- Varmista osallistuminen: Huolehdi siitä, että kaikilla on mahdollisuus osallistua keskusteluun – erityisesti herkissä aiheissa.
- Muista palaute: Kannusta rakentavaan ja kunnioittavaan palautteen antamiseen ja vastaanottamiseen.

Työpajan tavoitteet

YEA-hankkeen keskeisenä tavoitteena oli antaa nuorille – erityisesti haavoittuvassa asemassa oleville – mahdollisuus tulla kuulluiksi ja tehdä heidän kokemuksensa näkyviksi niille ammattilaisille ja viranomaisille, jotka työskentelevät heidän kanssaan suoraan tai epäsuorasti. Nuorten osallistaminen oli hankkeen tärkein prioriteetti, sillä YEA keskittyy nimenomaan nuorten osallisuuden vahvistamiseen ja heidän osallistumisensa tukemiseen (Kurki ym., 2025).

Nuorilla oli myös mahdollisuus kuulla ammattilaisten näkemyksiä ja kokemuksia työstä nuorten parissa, mikä lisäsi vuorovaikutusta ja ymmärrystä eri toimijaryhmien välillä.

Työpajojen sisällön suunnittelua varten kerättiin tietoa kohderyhmiltä hankkeen aiemmassa vaiheessa kahdella menetelmällä: 1) Photovoice-menetelmällä, sekä 2) ammattilaisille ja organisaatioille suunnatulla tarve- ja mahdollisuus -analyysillä.

Photovoice -menetelmä nuorten kokemusten esiin tuomisessa

Konsortio käytti projektiimme osallistuneiden nuorten kanssa Photovoice-menetelmää, joka osoittautui menestyksekkääksi laadulliseksi tutkimusmenetelmäksi. Se oli nuorille helppokäyttöinen ja tarjosi ainutlaatuisen lähestymistavan kokemusten ja näkökulmien keräämiseen. Yhteisöistään ottamalla valokuvia he saivat mahdollisuuden pohtia ja jakaa näkökulmiaan nuorena jäsenenä olemiseen kyseisessä ympäristössä. Heidän valokuvansa ohjasivat joitakin työpajojen keskusteluja ja johtivat nuorten löytämään yhtäläisyyksiä ja eroja muiden nuorten kokemuksissa, jotka keskittyivät pääasiassa siihen, miten he viettivät vapaa-aikaansa.

Organisaatioiden tarpeet ja mahdollisuudet

Lisäksi nuorten parissa työskentelevät ammattilaiset vastasivat kyselyyn, jossa he jakoivat kokemuksiaan nuorten kanssa kohtaamistaan osallisuuden haasteista ja esteistä arjen työssään.

Suomalaiset, belgialaiset ja italialaiset ammattilaiset toivat esiin useita yhteisiä haasteita, jotka vaikeuttavat nuorten osallistumista ja osallisuuden tukemista. He korostivat erityisesti taloudellisten ja inhimillisten resurssien puutetta, mikä vaikeuttaa kestävien vapaa-ajan toimintojen järjestämistä nuorille. Lisäksi ammattilaisten työolojen epävakaus heikentää jatkuvuutta ja tukea nuorten arjessa. Haasteita aiheuttavat myös nuorten elämäntilanteiden äkilliset muutokset, erityisesti asumiskeskuksissa asuvien nuorten kohdalla, kuten ilman huoltajaa olevien alaikäisten tapauksissa.

Nämä tekijät muodostavat merkittäviä esteitä nuorten pitkäjänteiselle osallistumiselle ja vaikuttavat heidän mahdollisuuksiinsa kokea osallisuutta yhteisöissään.

Työpajan rakenne

Työpajojen sujuvan toteutuksen ja tavoitteiden saavuttamisen varmistamiseksi järjestimme erilliset työpajat kullekin kohderyhmälle. Saman ryhmän jäsenten kokoaminen mahdollisti tehokkaan kokemustenvaihdon ja syvällisemmän keskustelun. Jokaisen työpajan tavoitteena oli muodostaa ryhmän yhteinen näkökulma, mikä heijastui myös työpajan nimeen: "Määrittele oma ryhmäsi."

Työpajojen keskeisiä aktiviteetteja olivat organisaatioiden Photovoice-menetelmän tulosten sekä tarve- ja mahdollisuusanalyysien esittely ja jakaminen. Jokaiselle ryhmälle esiteltiin sekä oman että muiden ryhmien tulokset, mikä loi pohjan vertailulle ja yhteiselle ymmärrykselle.

Keskustelujen kautta syntyi luovia ideoita, jotka liittyivät nuorten yhteenkuuluvuuden ja osallisuuden vahvistamiseen paikallisyhteisöissä Italiassa, Belgiassa ja Suomessa. Alla on esitelty joitakin keskeisiä teemoja ja ehdotuksia, joita työpajoissa nousi esiin.

Lisää tietoa photovoicesta

Koska Photovoice-menetelmä osoittautui toimivaksi ja nuoria innostavaksi lähestymistavaksi tässä hankkeessa, tarjoamme tässä lisätietoa sen soveltamisesta projektin aiemmassa vaiheessa. Menetelmää mukautettiin tutkimaan haavoittuvassa asemassa olevien nuorten käsityksiä yhteisöllisyydestä, kuulumisesta ja osallistumisesta.

Photovoice on osallistava tutkimusmenetelmä, jossa osallistujat ottavat valokuvia tuodakseen esiin omia kokemuksiaan ja näkökulmiaan tietyistä teemasta. Tutkimusaiheen määrittelee yleensä tutkimusryhmä ja/tai yhteisö. Valokuvat jaetaan tutkijoiden ja/tai muiden osallistujien kanssa yksilö- tai ryhmäkeskusteluissa, joiden tavoitteena on rakentaa yhteinen narratiivi valitun teeman ympärille (Bergold & Thomas, 2012; Kurki et al., 2025). Keskeisiä oivalluksia levitetään usein näyttelyiden, raporttien tai artikkeleiden kautta, jotta tietoisuus lisääntyy ja muutosta voidaan edistää (Wang & Burris, 1994 & 1997; Kurki et al., 2025).

Ennen menetelmän toteuttamista jokainen kumppani pohti tahoillaan avoimissa mahdollisista teemoista, joiden ympärille Photovoice tehtävänanto rakentuu. Yhdessä hankekumppanit päätyivät valitsemaan kaksi pääteemaa: Mahdollisuudet ja Haasteet. Nuoria pyydettiin ottamaan valokuvia etukäteen näihin teemoihin liittyen – esimerkiksi paikoista tai yhteisöistä, joihin he kokevat kuuluvansa, tai asioista, joita he haluaisivat muuttaa elämässään (Kurki ym., 2025).

Osallistujia pyydettiin ottamaan vähintään kolme valokuvaa. Nuoret kokivat Photovoice-projektin mielekkääksi ja innostavaksi. Eräs osallistuja antoi palautetta, että kuvien pohtiminen auttoi häntä ymmärtämään, mikä hänen elämässään on tärkeää ja mitä hän toivoo tulevaisuudeltaan (Kurki ym., 2025).

Maakohtaiset erot ja käännösten vivahteet vaikuttivat siihen, miten tehtävä ymmärrettiin. Belgiassa ja Italiassa valokuvat keskittyivät enemmän yhteisöjen fyysisiin piirteisiin, kun taas Suomessa sanamuodot ohjasivat osallistujia tarkastelemaan yhteisöjä ihmissuhteiden näkökulmasta (Kurki ym., 2025).

Photovoice toimi tärkeänä siltana – se yhdisti paitsi nuoria ja ammattilaisia, myös nuoria keskenään erilaisista haavoittuvista taustoista. Valokuvat tallensivat paikkoja, jotka symboloivat kotia, vaaraa, turvallisuutta ja yhteenkuuluvuutta. Ne antoivat nuorille mahdollisuuden pohtia, missä he kokivat tulevansa nähdyiksi ja missä taas

jäävänsä näkymättömiksi. Menetelmä teki nuorista oman tarinansa päähenkilöitä (Kurki ym., 2025).

Photovoice tarjosi tehokkaan tavan tutkia nuorten elämää ja kokemuksia. Kuvien kautta syntyi keskusteluja, joissa nuoret pystyivät jakamaan tarinoitaan syvällisesti ja avoimesti. Valokuvista tuli ikkunoita heidän elämäänsä – ne paljastivat, mikä on heille merkityksellistä ja mistä he unelmoivat. Kuvien avulla nuoret antoivat merkityksen kokemuksilleen, usein ensin ilman sanoja. Näin heidän äänensä sai tilaa tavalla, joka muistuttaa sanontaa: "kuva kertoo enemmän kuin tuhat sanaa."

Tulokset

Sen sijaan, että olisimme esitelleet erillisten työpajojen tulokset kunkin kumppanimaan kohderyhmille erikseen, analysoimme ja yhdistimme ne kahteen kokonaisuuteen: keskeisiin teemoihin ja suosituksiin.

Keskeiset teemat

Nuorten osallistaminen

- Nuorten osallistaminen on keskeistä yhteisötoiminnan kehittämisessä. Usein nuoret kokevat, että heidän äänensä jäävät kuulematta suunnitteluvaiheissa, eikä heille tarjota mahdollisuuksia tuoda esiin omia ideoitaan. Lisäksi nuorten tarpeet muuttuvat sukupolvien myötä, mikä vaatii jatkuvaa herkkyyttä ja mukautumista.
- Ammattilaiset kohtaavat lisähaasteita yrittäessään tavoittaa nuoria, jotka eivät ole mukana järjestötoiminnassa tai muissa virallisissa rakenteissa. Tämän vuoksi on tärkeää edistää nuorten omistajuutta heidän omiin tarpeisiinsa ja ratkaisuihinsa liittyen. Monet nuoret toimivatkin vapaaehtoisina tai lähettiläinä, mikä vahvistaa heidän rooliaan aktiivisina toimijoina.
- Kohdennettu viestintä ja mainonta ovat tehokkaita keinoja tavoittaa monimuotoinen joukko nuoria ja innostaa heitä osallistumaan toimintaan, joka heijastaa heidän ääntään ja toiveitaan.
- Esimerkiksi Belgian paikallisessa turvapaikkakeskuksessa järjestetään ja arvioidaan säännöllisesti monipuolisia ja merkityksellisiä aktiviteetteja.

Toiminnan jatkuva kehittäminen varmistaa, että se pysyy nuorille kiinnostavana ja merkityksellisenä. Nuorten osallistuminen on keskuksessa vahvaa – sekä ilman huoltajaa olevat alaikäiset että vanhempien mukana olevat nuoret ovat aktiivisesti mukana. UMA-ryhmille (ilman huoltajaa olevat alaikäiset) nimetty ohjaaja varmistaa, että nämä erityisen haavoittuvassa asemassa olevat nuoret saavat johdonmukaista ja kohdennettua tukea.

Esteet ja saavutettavuus

Nuoret kohtaavat edelleen monenlaisia esteitä osallistuessaan yhteisötapahtumiin ja -toimintoihin. Suomessa suurimmaksi esteeksi nousi ahdistus, erityisesti tilanteissa, joissa nuoret eivät halunneet kohdata uusia projektityöntekijöitä. Tämä osoittaa, kuinka tärkeää on luoda turvallinen ja ennakoitava ympäristö, jossa nuoret voivat tuntea olonsa mukavaksi.

Belgiassa OverKop-organisaatio toimii esimerkkinä helposti saavutettavasta ja matalan kynnyksen toimijasta. Nuoret voivat tulla tiloihin vapaasti aukioloaikojen puitteissa, eikä heiltä odoteta henkilökohtaisten asioiden jakamista. Tästä huolimatta osallistumisen esteeksi voi muodostua se, ettei nuori tunne ketään organisaatiossa tai hänellä ei ole ketään, jonka kanssa mennä.

Suomessa ammattilaiset nostivat esiin erityisen haasteen: kuinka tavoittaa nuoria, jotka eivät ole mukana missään organisoidussa toiminnassa. Juuri näiden nuorten ääni olisi tärkeää kuulla, jotta voitaisiin kehittää toimintaa, joka vastaa heidän tarpeitaan ja kiinnostuksen kohteitaan. Valitettavasti YEA-projektin aikana emme onnistuneet tavoittamaan tätä ryhmää.

Nuorten tavoittamisen haasteet ja kehittämis ehdotukset

Huolimatta useista yrityksistä saada paikallisia sidosryhmiä mukaan, nuorten tavoittaminen ja heidän motivoimisensa osallistumaan työpajoihin osoittautui haastavaksi. Tämä korostaa tarvetta kehittää osallistumisen muotoja, jotka ovat nuorille aidosti merkityksellisiä ja saavutettavia.

Ammattilaiset pohtivat yhdessä keinoja parantaa nuorten osallistumista ja ehdottivat muun muassa viestintäkanavien kehittämistä sekä osallistavampien ja nuorten arkeen kytkeytyvien toimintamuotojen hyödyntämistä. Tavoitteena on luoda

toimintaympäristöjä, joissa nuoret kokevat tulevansa kuulluiksi ja voivat osallistua omilla ehdoillaan.

Toiminta

On tärkeää kuulla nuorten näkemyksiä, jotta ymmärretään, millaisia aktiviteetteja he haluaisivat nähdä tarjottavan, mikä toivottavasti kannustaa heitä osallistumaan aktiivisemmin omien yhteisöjensä toimintaan. Nuoret ilmaisivat esimerkiksi yhteisen toiveen pelata yhdessä pelejä, kuten lautapelejä, mutta totesivat, ettei ollut paikkoja, joissa he voisivat pelata yhdessä. Ammattilaiset korostivat olemassa olevia vapaa-ajan palveluita ja tarvetta lisätä nuorille aikuisille suunnattuja urheiluun liittyviä aktiviteetteja.

Organisaatiosta riippuen (Belgia) jotkut nuoret osallistuvat aktiivisesti vapaa-ajan aktiviteettien muokkaamiseen ja heitä kannustetaan jatkuvasti osallistumaan, mikä edistää omistajuuden ja sitoutumisen tunnetta. Yhteistyö nuorten osallistumiseen ja yhteisöllisyyteen keskittyvien organisaatioiden kanssa parantaa entisestään näiden aloitteiden laatua ja osallistavuutta. Hankkeet, jotka tuovat yhteen nuoria eri kansallisuuksista ja kulttuureista, auttavat rakentamaan keskinäistä ymmärrystä ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta.

11

Viestintä

Tehokas viestintä on keskeinen tekijä nuorten osallistumisen edistämisessä. Työpajoissa esiin nousseisiin ehdotuksiin kuului erityisesti viestintäkanavien parempi ylläpito verkossa – esimerkiksi ajankohtaisten mahdollisuuksien jakaminen sosiaalisessa mediassa ja verkkosivustoilla. Lisäksi korostettiin tarvetta yksinkertaistaa viestintäkieltä virallisilla verkkosivuilla, jotta tieto olisi helpommin ymmärrettävää ja saavutettavaa kaikille nuorille.

Suosituks

Viestintäkanavien kehittäminen

- Laadi sosiaalisen median strategia, joka hyödyntää nuorten suosimia alustoja ja tavoittaa heidät tehokkaasti.
- Yksinkertaista viestintää, jotta se on selkeää ja puhuttelee nuoria heidän omalla kielellään.

- Ota käyttöön anonyymi palautejärjestelmä, jonka avulla nuoret voivat jakaa ajatuksiaan ja kokemuksiaan turvallisesti.

Organisaatioiden välisen yhteistyön edistäminen

- Järjestä säännöllisiä verkostoitumistapahtumia paikallisille organisaatioille, kouluille ja yhteisöryhmille.
- Rakenna kumppanuuksia ulkopuolisten toimijoiden kanssa, jotta nuorille voidaan tarjota monipuolisempia osallistumismahdollisuuksia.
- Kehitä yhteisiä aloitteita, joissa useat organisaatiot työskentelevät yhdessä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Osallistavien aktiviteettien kehittäminen

- Tarjoa monipuolisia ohjelmia, jotka huomioivat nuorten erilaiset kiinnostuksen kohteet ja taustat.
- Yhdistä vapaa-ajan aktiviteetit koulutyöhön esimerkiksi integroimalla niitä lukujärjestyksiin tai tekemällä tiivistä yhteistyötä koulujen kanssa niiden edistämiseksi.
- Luo turvallisia ja viihtyisiä tiloja, joissa nuoret voivat osallistua toimintaan rennosti ja omana itsenään.

12

Ahdistuksen ja osallistumisen esteiden ratkaiseminen

- Ota käyttöön kaverijärjestelmiä, jotka auttavat uusia osallistujia tuntemaan olonsa mukavammaksi.
- Aloita pienryhmätoiminnoilla itseluottamuksen rakentamiseksi ja siirry vähitellen suurempiin tapahtumiin.
- Tarjoa ahdistuksesta kärsiville nuorille pääsyä mielenterveysresursseihin ja tukeen.

Nuorten osallistumisen vahvistaminen suunnitteluprosesseissa

- Perusta tai vahvista nuorisoneuvostoja, joissa nuoret voivat osallistua suunnittelu- ja päätöksentekoprosesseihin ja vaikuttaa heitä koskeviin asioihin.
- Järjestä säännöllisiä työpajoja ja ryhmäkeskusteluja, joiden kautta kerätään nuorten näkemyksiä ja ideoita toiminnan kehittämiseksi.

- Tarjoa nuorille johtajuusmahdollisuuksia, kuten projektien vetämistä tai ikätovereiden edustamista, mikä vahvistaa heidän osallisuuttaan ja vastuullisuuttaan.
- Tue nuoria koko harrastamisen ajan – erityisesti silloin, kun heidän täytyy selvittää, miten viestiä harrastuksen järjestäjien kanssa, hoitaa maksuasioita tai hakea tukia. Tällainen tuki on tärkeää, jotta harrastaminen ei keskeydy ja nuoret voivat sitoutua pitkäaikaisesti.
- Hyödynnä ohjaajaa, mentoria tai valmentajaa – he voivat seurata aktiivisesti nuorten osallistumista ja edistymistä. Työhön tulisi sisällyttää useita kuulemis- ja arviointivaiheita, jotta toimintaa voidaan kehittää jatkuvasti ja reagoida nuorten tarpeisiin.

Leimautumisen voittaminen ja luottamuksen rakentaminen

- Varmista, että kaikki toiminnot ja viestintä kunnioittavat ja edistävät turvallista ja osallistavaa tilaa, jossa jokainen tuntee itsensä arvostetuksi ja kuulluksi. Toimi aina keskinäisen kunnioituksen, aktiivisen kuuntelun ja syrjimättömyyden periaatteiden mukaisesti.
- Nosta esiin nuorten myönteisiä tarinoita ja saavutuksia. Tuo esille osallistujien kokemuksia ja onnistumisia, jotta heidän panoksensa saa näkyvyyttä ja innostaa myös muita.
- Rakenna yhteyttä laajempaan yhteisöön. Tee yhteistyötä perheiden, koulujen, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa lisätäkseen ymmärrystä ja tukea nuoriso-ohjelmille.
- Ole avoin ohjelmien tavoitteista ja toiminnasta. Viestinnän läpinäkyvyys lisää luottamusta ja mahdollistaa osallistumisen kehittämiseen.

Johtopäätökset

Projektin aktiviteetit syvensivät aiempia havaintoja yhteisöllisyyden kokemuksesta ja siihen liittyvistä haasteista. "Määrittele ryhmäsi" -harjoituksissa korostui, kuinka tärkeää oli, että jokainen ryhmä löysi yhteisen äänen ja pystyi ilmaisemaan, miltä heistä tuntuu ryhmänä. Osallistajat tarkastelivat tarpeitaan, haasteitaan ja

voimavarojaan erityisesti sosiaalisten siltojen rakentamisessa nuorten, ammattilaisten ja instituutioiden välillä.

Photovoice-menetelmä oli keskeinen työkalu nuorten kokemusten ja arjen näkyväksi tekemisessä. Valokuvien avulla osallistujat ilmaisivat näkemyksiään yhteisöllisyydestä, osallisuudesta ja unelmistaan. Kuvista syntyi merkityksellisiä keskusteluja, jotka lisäsivät ymmärrystä ja empatiaa osallistujien välillä. Menetelmä yhdisti nuoria ja ammattilaisia sekä auttoi ylittämään eroja eri taustoista tulevien nuorten välillä.

Kansainvälinen yhteistyö toi yhteen nuorten sosiaalikasvatuksen ammattilaisia Italiasta, Suomesta ja Belgiasta. Heille tarjoutui turvallinen tila jakaa kokemuksia, haasteita ja ideoita, mikä tuki entistä merkityksellisempien ja kohdennettujen toimintamallien kehittämistä.

Nuorten voimaannuttaminen oli projektin ytimessä. Nuoret osallistuivat aktiivisesti toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen, mikä vahvisti heidän yhteenkuuluvuuden tunnettaan, itseluottamustaan ja johtamistaitojaan. Kaikkien aktiviteettien tuli olla saavutettavia ja osallistavia – huomioiden fyysinen esteettömyys, kulttuurinen moninaisuus sekä psyykkiset esteet, kuten ahdistus.

Viestintä oli keskeinen osa nuorten tavoittamista. Sosiaalisen median hyödyntäminen ja selkeä viestintä virallisilla alustoilla auttoivat laajentamaan osallistujapohjaa. Luottamuksen rakentaminen nuorten ja ammattilaisten välillä oli olennaista, ja nuorten positiivisten tarinoiden esiin tuominen vahvisti yhteisöllisyyttä.

Monipuolisuus ja jatkuvuus olivat avainasemassa sitoutumisen ylläpitämisessä. Tarjoamalla erilaisia aktiviteetteja eri kiinnostuksen kohteisiin vastaamiseksi ja keräämällä säännöllisesti palautetta, voitiin kehittää toimintaa nuorten tarpeiden mukaan. Yhteistyö koulujen, järjestöjen ja yhteisöjen kanssa loi vahvemman tukiverkoston. Verkostoitumistapahtumat ja jatkuva yhteydenpito osallistujiin varmistivat, että rakennettu silta ei jäänyt kertaluontoiseksi.

Tulevaisuuden näkymät: Näiden kokemusten ja suositusten pohjalta YEA-hanke voi jatkaa nuorten osallisuuden ja voimaantumisen tukemista. Samalla se luo pohjaa laajemmalle myönteiselle vaikutukselle nuorten osallistumisen vahvistamiseksi eri puolilla Eurooppaa.

List of references:

- Aarnio, H., Gamarra, S., Sakamaki, W., Wondafrash, E., Kanervo, R., & Kurki, J. (2025). Safer Space as a Tool to Help and Support Young Girls Suffering from Anxiety. Retrieved from <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/881990/Laurea%20julkaisut%20235.pdf?sequence=2&isAllowed=y>
- Kurki, J., De Santis, G., Frederix, P., Ergish, Z., & Kanervo, R. (2025). Making Young People's Voices Heard Through Photo Stories. Retrieved from <https://www.theseus.fi/handle/10024/885685>
- Maglietti, M. & Miquel, J. 2015. Women and Girls. Safe spaces. A guidance note based on lessons learned from the Syrian crisis. United Nations Population Fund (UNFPA). Available at: <https://www.unfpa.org/sites/default/files/resource-pdf/woman%20space%20E.pdf>
- Vantaa 2025. Turvallisempi tila. Available at: <https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteke/vastuullisuus/turvallisempi-tila>
- YEA 2024. Supporting Youth Participation and Social Relations Literature review A2.1 Literature Review. Available at <https://yeayouth.eu/media/yea-2-1-literature-review-en.pdf>

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.